

معاون رفاه اجتماعی وزارت
تعاون، کار و رفاه خیرداد:

**تراکنش‌های بانکی
ملاک حذف یارانه‌ها**

معاون رفاه اجتماعی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی با بیان اینکه یارانه ۴۰۰ هزار نفر از افراد حذف شده، گفت: «ملاک اینکه یارانه فرد حذف شود، تراکنش‌هایی است که با کارت بانکی شان دارند.»

به گزارش خبرگزاری «ایسنا»، احمد میدری در پاسخ به سوالی در خصوص حذف یارانه حدود ۱۰۰ هزار نفر از یارانه‌گیران، گفت: «سازمان هدفمندی یارانه‌های این افراد را حذف نکرده است، درواقع شماره حساب بسیاری از این افراد به دلایلی مانند اینکه ضامن بانک هستند، دارند حساب فوت می‌کند یا جابه‌جایی اعضای خانوار، مسدود شده است، بنابراین یارانه این افراد که تعدادشان هم قابل توجه است قطع نشده، بلکه این اتفاق به دنبال مسدود بودن و جابه‌جایی حساب‌ها صورت گرفته است. میدری با بیان اینکه یارانه ۴۰۰ هزار نفر نیز قطع شده است، گفت: «برای قطع یارانه فرد، مجموعه‌ای از شاخص‌ها در نظر گرفته می‌شود و ملاک، هزینه‌های یک فرد است که با کارت بانکی‌اش (تراکنش) انجام می‌دهد. این مورد با یکسری شاخص‌ها بررسی می‌شود که یا فرد جزء ۳۰ درصد بالای اقتصادی جامعه است یا نه؟»

۶۶ درصد مردم خواهان حذف یارانه ثروتمندان

براساس نتایج نظرسنجی ملی مرکز افکارسنجی دانشجویان ایران (ایسپا)، ۶۶/۵ درصد مردم خواهان حذف یارانه ثروتمندان هستند. ایسپا در این نظرسنجی که اواخر شهریور امسال انجام شده، از ۵۰۹ هزار و ۵۰۹ نفر در نقاط شهری و روستایی کشور این سوال را پرسیده که «اگر جای دولت بودند، برای پرداخت یارانه نقدی در شرایط فعلی، چه سیاستی را اجرا می‌کردند. آنطور که ایسپا می‌گوید، ۴۹/۳ درصد پاسخگویان گزینه «حذف یارانه خانوارهایی که در ماه درآمد زیادی دارند» را انتخاب کرده‌اند و ۱۷/۲ درصد از پرسش‌شوندگان هم گفته‌اند «یارانه همه افراد جامعه به جز افرادی که شدیداً نیازمندند» باید حذف شود. در مقابل ۲۹/۵ درصد مردم معتقدند، روند کنونی توزیع یارانه‌ها باید ادامه پیدا کند و کسی از فهرست یارانه‌گیران حذف نشود. ۳/۱ درصد مردم به سوال مطرح شده، پاسخ نداده‌اند، ۱/۶ درصد به «سایر پیشنهادها» پاسخ داده‌اند و ۱/۲ درصد هم به هیچ یک از گزینه‌های رایج ندادند. نتایج این نظرسنجی نشان می‌دهد ۳۰/۳ درصد ساکنان روستا و ۲۹/۳ درصد ساکنان مناطق شهری، خواهان این هستند که یارانه به همه افراد تعلق گیرد که از این نظر تفاوت چندانی زیادی میان شهرنشینان و روستائیان وجود ندارد.

سیاست‌های رفاهی تحرك بخش تقاضا

نقش سیاست‌های رفاهی و تامین اجتماعی
در تغییر فاز بحران اقتصادی به رونق

یادداشت

صندوق بین‌المللی پول در گزارش اخیر خود، رشد اقتصادی سال جاری میلادی را برای ایران منفی اعلام کرد، اما طبق پیش‌بینی این صندوق، شرایط اقتصادی ایران در سال آینده بهبود یافته و از منفی ۹/۵ درصد به صفر درصد خواهد رسید. درس گرفتن از ضرر و زیان اقتصادی سال قبل و قسمتی هم امسال و خروج از رکود در سال آینده، الزاماتی دارد و نشان‌دهنده این موضوع است که در صورت برنامه‌ریزی درست، امکان خروج از رکود وجود داشته و می‌توان تهدید جنگ اقتصادی را تبدیل به فرصت کرد. ابتدا باید به این موضوع پرداخت که آیا خروج آمریکا از برجام و تحریم‌های اقتصادی به‌تنهایی این مشکلات را برای اقتصاد ایران به همراه داشته یا عوامل موثر دیگری نیز وجود داشته. مشخص است که بی‌ثباتی اقتصادی ریشه در مشکلات ساختاری اقتصاد ایران دارد و موضوع تحریم صرفاً نقش کبریت در وضعیت ناپایدار و قابل اشتعال ایران را دارد و کاهش یکباره ارزش پول ملی که بیشترین لطمات را به اقشار کم‌درآمد و صاحبان درآمد ثابت وارد کرد، یکباره اتفاق نیفتاد. باید پذیریم که مشکلات ساختاری اقتصادی، پایه اصلی مشکل بود و برای رسیدن به رشد اقتصادی و بالابردن توان کشور در مقابل تنش‌ها و تهدیدات باید چند گام عملی و مهم برداشته شود. در این خصوص چند کار اساسی لازم است که به سرانجام برسد.

۱. رانت‌های مختلف خصوصاً در حوزه انرژی و منابع معدنی در کشور توزیع می‌شود که در برخی از این رانت‌ها مانند سوخت ارزان قیمت، بنزین از آب‌معدنی هم ارزان‌تر توزیع می‌شود. برخی از این رانت‌ها به‌صورت عمومی و برخی هم به‌صورت خصوصی تقسیم می‌شود. اصولاً توزیع رانت به هر شکل و شیوه‌ای علاوه بر ایجاد مفسده، موجب عدم شفافیت اقتصادی خواهد شد. بدیهی است که روش کمک به اقشار کم‌درآمد، دهک‌های پایین درآمدی می‌تواند به‌صورت هدفمند و برنامه‌ریزی شده انجام شود. در حال حاضر رانت انرژی ارزان بیشتر به اقشار پردرآمد و دارای خودروهای بیشتر تعلق می‌گیرد. البته موضوع توزیع رانت فقط به مقوله بنزین خلاصه نشده و در سایر موضوعات نیز کمابیش وجود دارد. براساس داده‌های تجمیعی بانک جهانی،

۲. شیوه تصمیم‌گیری اقتصادی با سازوکارهای فعلی برای زمان جنگ اقتصادی طراحی نشده و سال گذشته شاهد بودیم که امکان مقابله موثر با بحران‌ها وجود ندارد. موفقیت‌های نسبی اقتصادی برای کنترل بحران‌ها به‌ویژه در زمینه ثبات بخشی به بازار ارز، مرمون تصمیم‌ها و هماهنگی اقتصادی سران قوا بوده، و گرنه سازوکارهای قانونی جاری و حوزه تقسیم اختیارات، عمدتاً کارآمد

نبوده است. تقویت مکانیزم تصمیم‌گیری موثر و مفید در شرایط عبور از بحران و ورود به رونق، یکی از نیازهای اصلی است. ۳. افزایش توان نظام مالیاتی و اخذ مالیات از اقتصاد زیرزمینی که به‌صورت غیررسمی با دورزدن قانون فعالیت می‌کنند، از طریق کنترل گردش نقدینگی و مقابله با قاچاق کالا و ارز، همچنین اخذ مالیات از این بخش‌ها، یکی دیگر از الزامات خروج از رکود است. اخذ مالیات باید به‌صورت عادلانه بوده و امکان رقابت سالم اقتصادی را فراهم کند. مشخص است کالایی که توسط تولیدکننده به بازار عرضه می‌شود، مالیات، عوارض، سود بازرگانی، بیمه و چندین پرداخت دولتی را در قیمت تمام‌شده خود جای داده و کالای قاچاق معاف از مالیات، بیمه، عوارض و همه این پرداخت‌هاست. عدم اخذ مالیات و حقوق دولتی از اقتصاد زیرزمینی و قاچاق، امکان رقابت را از تولیدکننده، گرفته که برای خروج از رکود و رونق تولید، از الزامات اصلی آن است. ۴. اگر فکری به حال وضعیت بانکی کشور نشود، به سمت معضل غیرقابل حل در حال حرکت است.

بانک‌ها با پرداخت سود بالا و غیرواقعی به سپرده‌گذاران و بدون داشتن درآمد کافی با تراز منفی مواجه‌اند و برای جلوگیری از ایجاد بحران بانکی، بانک مرکزی مجبور به تزریق نقدینگی به بانک‌ها و عملاً افزایش نقدینگی کل شده. مشخص است که افزایش نقدینگی بدون پشتوانه تولید، موجب کاهش ارزش پول ملی و افزایش صرفه‌ها می‌شود. برای حل این موضوع، رسیدگی به وضعیت کلان بانک‌ها و تناسب پرداخت سود به سپرده‌گذاران و تسهیلات، از الزامات نظام بانکی است. بدیهی است که هیچ اقتصادی بدون بانک کارآمد نمی‌تواند از بحران گذر کند. موارد متعدد دیگری برای خروج از رکود و ورود به دوران رونق اقتصادی وجود دارد؛ مانند خارج کردن زمین و مسکن از بازار سوداگرانه و ادامه مدیریت موثر عرضه و تقاضای ارز که در سال جاری به‌خوبی انجام شد. توان اقتصادی ایران با توجه به تنوع درآمدی و امکانات خدادادی حتی بدون نفت نیز امکان تبدیل تهدید جنگ اقتصادی به فرصت را برای کشور به‌صورت بالقوه فراهم کرده است.

[عکس: فرناز دمايی]

محمدرضا شهیدی

کارشناس اقتصادی

بازنگری اساسی
در الگوهای
تخصیص یارانه،
تخصیص بخش
مهمی از یارانه‌های
آزادشده به
سازمان‌های
رفاهی همچون
تامین اجتماعی
از مهم‌ترین
الزامات عبور از فاز
مدیریت بحران
اقتصادی به رونق
است

گامی درست برای بهبود معیشت نیازمندان

ادامه از صفحه ۴

... با اینکه دولت ماهانه ۳۵۰۰ میلیارد تومان به نام یارانه‌های نقدی میان همه اقشار و گروه‌ها توزیع می‌کند، قدر مسلم این است که شناسایی دو یا سه دهک بالایی جامعه کار چندان سختی نیست و از آن طرف هم تشخیص دو یا سه دهک پایینی جامعه امکان‌پذیر است. درواقع شناسایی و تفکیک گروه‌ها و دهک‌های میانی جامعه از سایر دهک‌ها درآمدی است که همواره مشکل‌ساز است و به‌راحتی هم نمی‌توان از کنار آن گذشت. اهمیت موضوع در این است که

با معیارهایی مانند زمین، مسکن، گردش مالی و... به‌راحتی دهک‌های بالایی و پایینی جامعه شناسایی می‌شوند، اما دهک‌های میانی با شمار جمعیت بالا، پیچیدگی‌های بیشتری دارند و بی‌تردید برای دستیابی به شناسایی دقیق‌تر و سیاست‌گذاری مناسب‌تر برای آن‌ها به معیارهای دیگری هم نیاز است که نباید از اهمیت آن غافل شد. نکته دیگر این است که با نرخ‌های تورمی که از ابتدای اجرای قانون هدفمندی یارانه‌ها بر اقتصاد کشور تحمیل شده، ۴۵ هزار تومانی که ماهیانه به افراد پرداخت می‌شود، برای

گروه‌های درآمدی متوسط و بالاتر، چندان تعیین‌کننده نیست و حتی اگر هم حذف شود، نه تأثیری بر معیشت و رفاه آن‌ها خواهد داشت و نه اعتراض اجتماعی در پی خواهد داشت. ضمن اینکه تلاطم‌های اقتصادی دو، سه سال گذشته ما را تقریباً مطمئن می‌کند که برای فقرزایی و توانمندسازی گروه‌های آسیب‌پذیر و فقرا باید منابع و اعتبارات بیشتری سرمایه‌گذاری شوند. می‌توان این‌طور گفت که در شرایط کنونی، اقدام دولت در حذف یارانه‌های خانوارهای ثروتمند بیش از اینکه اثرگذاری رفاهی

تلاطم‌های
اقتصادی
سال‌های
گذشته ما
را مطمئن
می‌کند که برای
فقرزایی باید
منابع بیشتری
سرمایه‌گذاری
شوند

www.tamin24.ir

@wwwtamin24ir

پوشش
۲۴ ساعته
رویدادهای
حوزه رفاه
و تأمین اجتماعی

پیش ۲۴
رژیم رفاه و تأمین اجتماعی

دروازه‌ای
به دنیای
سیاست‌های
اجتماعی
نوین